06/06/2024

Изложене реконструкције одежди деспота Стефана Лазаревића и деспота Ђурђа Бранковића

Изложба „Чекајући сталну поставку” Историјског музеја Србије у Београду постала је богатија за два нова вредна предмета – реконструкцијама одежди деспота Стефана Лазаревића и деспота Ђурђа Бранковића, које данас красе последњу просторију дела изложбе посвећеног средњем веку. Одежде су рађене по узору на оне приказане на ликовним представама из њиховог времена, саопштено је из Историјског музеја Србије.

Реконструкције одежди израдила је Јелена Стокућа, док су лутке на којима су изложене дело Дарка Кузмановића.

Реконструкција одежде деспота Стефана Лазаревића је урађена по узору на ктиторску фреску из његове задужбине манастира Манасије. Делови одежде су декорисани раскошним орнаментима. Сакос је тамноцрвене боје, а орнаменти на њему су, као и на лицу плашта, орлови уписани у кругове. Лорос је узан, златан, и попут манијакиса, опточен је ручно рађеним плавим и

црвеним камењем са бисерима, док му је постава зелена. Периврахиони, правоугаоне плочице, су нашивени само са спољне стране мишица, док су роте позициониране на лактовима, епиманике на крајевима рукава, а четвртасте „tabulae" са стране у висини колена. Плашт је нешто светлије боје, са огрлицом која има повезане кружне орнаменте, најтипичније декорације античких туника, која се пренела на византински царски орнат. Постава плашта је плава са златно-црним дезеном.

Реконструкција одежде деспота Ђурђа Бранковића, владарског наследника деспота Стефана Лазаревића, урађена је по узору на повељу која се чува у светогорском манастиру Есфигмен, а на којој је приказан са породицом. Делови одежде су, као и код одежде деспота Стефана Лазаревића, декорисани ручно рађеним драгим камењем и везеним орнаментима. Црвени сакос широких рукава је за потребе реконструкције урађен у престижној ткачкој радионици у околини Лондона, а испод њега се налази петролејплава туника. Златни лорос је карактеристично везен и постављен петролејплавом тканином. Горњи плашт у тамнијој нијанси петролејплаве боје је постављен светлосивим крзном за које се, по начину сликања и презентовања на приказу у есфигменској повељи, наслућује да је било од хермелина.

Историјски музеј Србије изложбом „Чекајући сталну поставку" пред посетиоце износи највредније предмете из заоставштине две нововековне српске династије – Карађорђевић и Обреновић, који се чувају у збиркама Музеја.

Изложба је конципирана тако да пружи увид у поједине целине будуће сталне поставке: у централној и бочним салама презентовани су предмети који су припадали родоначелницима и њиховим наследницима из династија Карађорђевић и Обреновић, док је у остатку простора представљен период преднемањићких и немањићких владара, пад српске средњовековне државе под османску власт, као и период српске Деспотовине.

Аутори концепције изложбе су др Душица Бојић, Слађана Бојковић и Тијана Јовановић Чешка, дизајн поставке је осмислила кустоскиња Изабела Мартинов Томовић, док су у припреми и реализацији изложбе учествовали кустоси Музеја.

Изложба „Чекајући сталну поставку" отворена је за посетиоце сваког дана осим понедељка од 12 до 20 часова.

Фото: Историјски музеј Србије

mitropolija.com